

Izdeja Cinkarna Celje metalurško kemična Industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjerc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 23-961. Interneta 430. Tisk: »Papirkonfekcija« Krško.

Po mnenju Sekretariata za Informiranje v Izvršnem svetu skupščine SRS je časnik oproščen davka na promet proizvodov (Št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974).

LETO XXIV

Celje, oktober 1977

ŠTEVILKA 3

Kaj je novega na področju inventivne dejavnosti

Leto 1975 podaljšano v leto 1976 proglašeno za leto tehnoloških inovacij je za nami. Naša samoupravna skupnost je s to akcijo opozorila oziroma sklenila, da se ta dejavnost, ki je do danes bila prepuščena zgolj slučajnosti, sistematično usmerja delavca. Ta dejavnost vpliva na spremembo asortimana proizvodnje, spremembo tehnoloških procesov, osvajanja in uvajanja novih proizvodov, zmanjšanje stroškov proizvodnje, izboljšanje organizacije dela in poslovne učinkovitosti podjetja v ustvarjanju dohodka.

Zelo pozno smo prišli do tega spoznanja in posledice zaradi katerih trpi naše gospodarstvo so znane:

— manjša produktivnost in s tem večji proizvodni stroški, majhna konkurenčna sposobnost na zunanjih trgih, razvoj proizvajalnih sil je bil in je še v veliki meri odvisen od uvoza tuje tehnologije.

Naša družba posveča zadnji dve leti dosti pozornosti in je na tem področju v resnici tudi nekaj naredila, da bi inventivna dejavnost zaživela v slehernem kolektivu in tako postala zavest in dolžnost slehernega delavca. Zakon o združenem delu posveča inventivni dejavnosti veliko prostora. Inovator, prej prepuščen izključno volji vodilnih v kolektivu, ki do njegove novitete ali izboljšave niso imeli razumevanja, je po novem zakonsko zaščiten, kar pomeni, da bo lahko svojo pravico do izplačila nagrade oziroma odškodnine uveljavljal preko sodišča in bo tako imenovana »favšarija« (tisti, ki v podjetju nimajo razumevanja do inovatorja) primerno kaznovana.

Težišče reševanja problema se je po tem takem preneslo v delovne organizacije, kjer bo potrebno organizirati množično inventivno dejavnost. Vse to bo bo zahtevalo svoj čas, da se preмага stara misel oziroma, da pridemo do željenih rezultatov.

KAJ SMO NA TEM PODROČJU NAREDILI IN KAJ NAMERAVAMO STORITI V CINKARNI?

V Cinkarni, kot v eni največjih celjskih organizacij se srečujemo z inventivno dejavnostjo zgolj kot slučajno že več let. Do leta 1973 — sprejet pravilnik o izumih, tehničnih izboljšav in koristnih predlogih — zasledimo na leto en do dva predloga (nov prizvod, tehnična izboljšava, koristni predlog). Po tem obdobju, ko je bil narejen prvi korak naprej — sprejet je bil namreč nov pravilnik — imamo opraviti

v letih 1974-1976 s precej večjim številom predlogov. To še posebno velja za leto 76, ko so družbenopolitične organizacije (sindikat, mladina in ZK) pokrenile akcijo »INOVATOR 76« in bo tudi v bodoče poleg nagrajevanja po pravilniku ostala stalna

Gasilci so praznovali

Naše gasilsko društvo je v septembru praznovalo 40. obletnico svojega obstoja z razvitjem praporja in dnevom gasilstva celjske občine. Proslava je bila posvečena jubilejem tovariša Tita.

Dne 15. septembra je društvo organiziralo slavnostno sejo v sindikalni dvorani našega podjetja. Sejo je vodil poveljnik društva tovariš Leskovšek Stane, predsednik društva Rebov Janko pa je podal kroniko o delu društva. Predsednik občinske gasilske zveze tov. Vili Špat je podelil šestim članom našega društva gasilska odlikovanja! Plamenico druge stopnje je prejel Ramšak Karel, Plamenico tretje stopnje pa so dobili Kukovič K., Cvrtila D., Žagar V., Rošar J. in Pungaršek V. Vsi člani društva so prejeli zahvalo društva ob njegovi 40-letnici za njihovo požrtvovalno delo.

Tovariš Rebov je prejel diplomu občinske gasilske zveze za dolgoletno delo v društvu.

Sledili so pozdravni govori gostov: sekretarja tovarniškega komiteja ZKJ Leopolda Slapnika, sekretarja SZDL Celja Rožmana, glavnega inženirja službe za varno delo Franca Glušiča. Med gosti so bili še naslednji tovariši: Peter Pejanovič, Maks Pečnik, predstavnik gasilskega društva Gaberje tov. Škof, predstavnik iz Emo in drugi.

V soboto, dne 17. septembra je bila glavna proslava v novem delu tovarne. Pred gasilskim domom je bil zbor vseh gasilskih enot iz cejske občine. Proslave so se udeležili tudi naslednji ugledni gostje: predsednik celj-

oblika spodbujanja množične inventivne dejavnosti.

V naslednji tabeli je prikazano število predlogov za posamezna leta v obdobju 1971-76

Konec lanskega leta je Centralni delavski svet na zahtevo komisije za ocenjevanje in nagrajevanje predlogov odobril ustanovitev delovnega mesta — analitič inovacij. Kljub temu, da še ne obstoja opis delovnega mesta, je njegovo delo v marsičem razbremenilo delo komisije in se omejilo zgolj na določanje višine nagrade oziroma odškodnine.

Težave, ki jih je komisija imela in jih še ima pri obravnavanju predlogov so posledica časovnega zamujanja pri prijavljanju le-teh.

Dosedanja praksa glede tega je bila naslednja:

Avtor je prijavil predlog šele v času, ko je bil le-ta že v upora-

bi (že realiziran). Zaradi tega ni bilo mogoče izračunati realnega ekonomskega prihranka, (ne poznamo stanja pred uvedbo predloga) kar je imelo za posledico da nagrade niso izračunane glede na višino realnega prihranka, ampak so bile le-te določene pavšalno. Novi pravilnik, ki bo v kratkem v javni razpravi vsebuje določene novitete v primerjavi s prejšnjim in sicer:

- zasledovanje predloga v njegovi zasnovi - ideji;
- izračun ekonomskega prihranka za tehnične izboljšave se iz sedanjega enega leta poveča na dve leti, medtem ko za koristne predloge ostane eno leto;
- s predlogi, ki rešujejo ekološke probleme in za podjetje v internem smislu predstavljajo strošek, v širšem oziroma družbenem smislu pa pri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

je spregovoril tudi generalni direktor ing. Klinger, nato je tovariš Volfand razvil društveni prapor, ki ga je izročil tovarišu Rebovu, le-ta pa je prapor predal zastavonoši društva Ludviku Rebrniku. Navzoče je pozdravil v imenu občinske gasilske zveze njen predsednik Vili Špat. Nato so na prapor pripeli spominske trakove.

Kulturni program, so izvajali pevski zbor, kulturno umetniškega društva France Prešern in recitatorska skupina iz Cinkarne.

Po proslavi je bila izvedena na objektih v novem delu tovarne gasilska vaja in prikaz sodobnega gašenja s prahom in peno. Vajo je vodil ing. Sentočnik. Slovesnosti ob 40-letnici našega društva se je udeležilo 21 gasilskih društev, poklicna enota iz Celja in iz Raven na Koroškem ter gasilsko društvo iz Zalca; skupno 210 gasilcev. Iz med članov kolektiva se je proslave udeležilo okoli 60 ljudi. Tako skromni udeležbi je verjetno botrovalo slabo vreme.

Na drogu našega gasilskega prapora je 170 zlatih in 93 srebrnih spominskih žebličkov in 6 spominskih trakov.

Upravni odbor društva se vsem članom društva, gostom in vsem društvom, ki so se udeležila proslave ter našim samoupravnim organom, družbenopolitičnim organizacijam in vodstvu podjetja iskreno zahvaljuje za pomoč ob jubileju društva.

S. L.

TEKOČI RAČUNI V JUGOBANKI

Nobenega dvoma ni, da si je plačevanje s čeki v razvitem svetu že davno utrlo pot. Tako na primer plačuje s čeki 90 odstotkov Američanov in 80 odstotkov Zahodnih Nemcev. Čeki in tekoči računi so tu postali običaj in vsakodnevna potreba. Tekoči račun pa je tudi naša ponudba. Čeprav število tistih, ki odpira tekoče račune pri nas nenehno narašča, menimo, da bi se ljudje, če bi bolje poznali prednosti nove oblike brezgotovinskega plačevanja, zanjo še mnogo hitreje odločali.

Poglejmo, kakšni so naši argumenti

● Lastnik tekočega računa s seboj ne nosi denarja in torej ne tvega, da bo okraden ali da bo denar izgubil.

● S čekom lahko plačuje povsod po Jugoslaviji. Kaj to pomeni? Predvsem to, da lastniku tekočega računa ni potrebno zamudno čakanje pri bančnih okencih, da bi dvigal gotovino. Tako varčuje s časom, potjo, mimogrede pa se izogne tudi neprijetnemu čakanju.

Razen tega lahko s čekom plača tudi ob sobotah ali ob urah, ko so banke zaprte, kar drugače, ko bi se znašel brez gotovine, kajpak ne bi bilo mogoče. Toda če gotovino potrebujete, jo lahko dvigne, ne le pri svoji banki, ampak pri sleherni banki, pošti ali podružnici Službe družbenega knjigovodstva v Jugoslaviji.

● Lastnik tekočega računa lahko pooblasti banko, da plačuje njegove redne mesečne izdatke, na primer: elektriko, vodo, telefon, naročnino za časopise, radio, televizijo in podobno.

● Razen tega lahko banka, potem ko je bila pri njej vložena prošnja, lastniku tekočega računa dovoli, da prekorači znesek denarja na tekočem računu

in gre torej v negativni saldo, kar pri hranilni knjižici in žiro računu kajpak ni bilo mogoče. O znesku in dobi vračanja se lastnik tekočega računa dogovori z banko. Dolg lahko doseže največ višino povprečnega mesečnega priliva v zadnjih treh mesecih, toda maksimalno 10 tisoč dinarjev. Obresti so 12 odstotne.

Prehod v negativni saldo Jugobanka dovoljuje pod naslednjimi pogoji:

- da je preteklo od prvega priliva denarja na tekoči račun najmanj tri mesece,
- da lastnik tekočega računa plačuje obveznost s čeki, ne pa samo dviguje gotovino,
- če saldo tekočega računa ni bil negativen (tolerirajo se pomote do zneska 500,— dinarjev, kar pa mora lastnik tekočega računa poravnati v roku 10 dni).

Ponovno dovoljenje za prehod na negativni saldo je možno dobiti po preteku treh mesecev od poravnave prejšnjega dolga.

● Tekoči račun se torej razlikuje tako od hranilne knjižice kot od žiro računa. A vendar se denar, naložen na tekočem računu obrestuje po 7,5 odstotka,

torej nič manj kot drugod.

● Od tekočega računa nima koristi le posameznik. Ima jih tudi banka, ki je razbremenila blagajniška okenca. Poleg tega jih imata tudi organizacija združenega dela in celotna družba.

Organizacijam združenega dela, ki se odločijo, da bodo osebne dohodke izplačevale preko tekočih računov, je prihranjeno vsakršno mesečno manipuliranje z gotovino, tveganje pri prevozu denarja in kar je še podobnih nevšečnosti povezanih z denarjem v gotovini. Razen tega ima brezgotovinsko poslovanje tudi ugodne finančne posledice. Zaradi tega, ker je manj gotovine v obtoku in so tako sredstva v večji meri na voljo gospodarstvu, je poslovanje preko tekočih računov tudi pomemben sestavni del stabilizacijske gospodarske politike in orožje proti inflaciji.

● Argumenti so prav gotovo dovolj prepričljivi. Če jim dodamo še to, da je ček pri nas zakonito plačilno sredstvo in torej zakon obvezuje vsako organizacijo združenega dela, da sprej-

ga žiro računa, stori to s pismenim nalogom, ki ga da banki.

Ček s katerim bo lastnik tekočega računa plačeval blago in storitve ali pa z njim v banki, na pošti ali SDK dvigoval gotovino, velja največ 1.000 din in najmanj 30,00 dinarjev.

Ček, s katerim bo lastnik tekočega računa izkaznico in čekovno karto. Ček in čekovna karta sta enotna povsod po državi. Vse banke namreč uporabljajo enake obrazce. Čeki in čekovne karte se med seboj razlikujejo le po oznakah bank.

Kako izpolnimo ček

Pri izpolnjevanju čeka je treba vpisati naslednje podatke:

- kraj in datum, kje in kdaj je bil ček izdan,
- znesek zapisan s številko in besedo,
- naslov OZD, kadar plačujemo blago ali storitve, (na primer: Nama, Ljubljana ali Steklar, Maribor)
- v isto rubriko lahko vpišemo tudi »meni osebno«, ka-

Kaj je novega na področju inventivne dejavnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

našajo koristi, se seznami Raziskovalna skupnost (udeležba pri investiciji in pri odškodnini avtorju);

— razpis nerešenih tehničnih problemov s strani strokovnih služb posameznih TOZD.

V smislu prve točke predlagatelj prijavi idejo - predlog analitiku inovacij, ki je dolžan, da predlog zavede v register in predlagatelju izstavi pismeno potrdilo. Predlog se nato dostavi strokovni službi TOZD, ki se mora v določenem času izjasniti glede zanimivosti oziroma uporabnosti le-tega. Kolikor je predlog zanimiv oziroma se TOZD pozitivno izjasni, se izdela tehnična dokumentacija (avtor sam ali pa strokovna služba), analitik inovacij pa predračun stroškov realizacije in ekonomski prihranek. Med izdelavo pa se stvarni stroški kontrirajo na poseben konto. Po preteku enega leta od aktiviranja predloga se obračuna odškodnina na osnovi opredeljene inovacijskega predloga (za tehnično izboljšavo dvoletni eko-

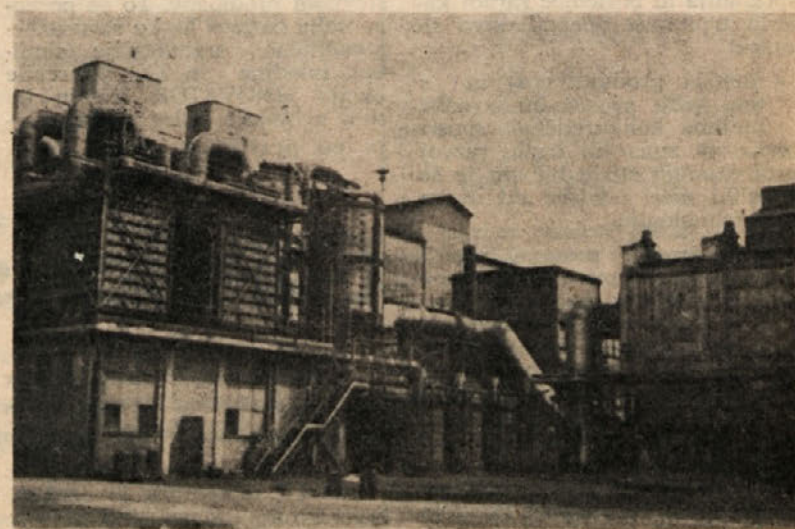
nomski prihranek, za koristni predlog pa enoletni prihranek).

Kolikor je avtor pred tem dobil akontacijo, se pri obračunu končne odškodnine izplača razlika. Izračun prihranka, predloga in nagrade s strani analitika inovacij mora obvezno obravnavati in potrditi komisija za inovacijo in racionalizacije. Potrjeni predlogi in intervjuji z avtorji morajo biti objavljeni v internem glasilu »CINKARNAR«, da bi tako bila informirana širša javnost kolektiva; s tem bi namreč približali inventivno dejavnost slehernemu delavcu.

Posamezne TOZD bodo vsako leto predložile komisiji seznam odprtih problemov proizvodne ali tehnične narave (zahteva po tistem delu in večjem sodelovanju posameznih razvojnih TOZD); le-ta jih objavi v obliki razpisa v internem glasilu Cinkarne in na oglasnih deskah podjetja.

Zaključimo lahko, da smo v Cinkarni resno pristopili k organiziranju inventivne dejavnosti in da bomo ob prizadevanju vseh zaposlenih, posebno še tistih, ki neposredno skrbimo za to dejavnost kmalu prišli do željenih rezultatov.

Franc Lipošek

me kot plačilo, je slika prednosti tekočega računa še jasnejša.

Kako postanete lastnik tekočega računa

V knjigovodstvu osebnih dohodkov podpišete zahtevek za otvoritev tekočega računa in nalog vaši delovni organizaciji za nakazovanje osebnega dohodka na tekoči račun pri Jugobanki. Isto lahko storite tudi v naši ekspozituri Jugobanke v Celju, Titov trg 7.

Tako, če želite pa tudi kasneje, lahko pooblastite drugo osebo za razpolaganje s sredstvi vašega tekočega računa. V ekspozituri Jugobanke v Celju bomo pripravili čekovno kartico za vas in za osebo, ki jo boste pooblastili za razpolaganje z vašim tekočim računom. Vsi podatki o prilivu, gibanju in stanju sredstev na tekočem računu so poslovna tajnost. Sredstva lahko na tekoči račun nalaga organizacija združenega dela, s katero lastnik združuje delo, tako da celotni ali del osebnega dohodka prenese na tekoči račun. Gotovino pa na tekoči račun lahko nalaga tudi lastnik sam. Če pa želi na svoj tekoči račun prenesti sredstva s svoje-

dar ček izpolnimo, da bi v banki, na pošti ali v podružnici SDK dvignili gotovino, — na koncu je podpis, ki mora seveda biti enak tistemu na čekovni kartici,

— ček mora biti izpolnjen čitljivo, s kemičnim svinčnikom ali pisalnim strojem. Ničesar ne smemo prečrtati ali popravljati. Če se zmotimo, moramo napisati nov obrazec, pokvarjenega pa vrniti banki, da lahko vodi evidenco vseh čekov.

Čekovni blanket, katerih ustrezno število dobi vsak, ki je odprl tekoči račun, sestoji iz talona in čeka. Ko izpolnimo ček, istočasno vpišemo znesek in prejemnika tudi na talon, ki nam tako ostane kot nekakšna evidenca, za kaj smo potrošili denar.

Ravnanje s čeki ni niti najmanj zamotano. Toda zakaj smo potemtakem v Jugoslaviji, kljub temu, da smo že pred leti začeli uvajati brezgotovinsko plačevanje, pri tem storili komaj prvi korak.

Prav gotovo je poglavitni razlog nepoznavanje, kar je zakrivilo tudi nekatere nepravilnosti

(Nadaljevanje na 5. strani)

V mesecu septembru je bilo sedem nesreč pri delu (številke v oklepaju pomenijo skupno število nesreč v letošnjem letu), in sicer: TOZD VZDRŽEVANJE: Strojno vzdrževanje 1 (25), Energetika 1 (1); TOZD KEMIJA: Litopon 1 (3); TOZD GRAFIKA: Tiskarske plošče 1 (3), Tiskarske barve 1 (1); TOZD TITANOV DIOKSID: Proizvodnja titanovega dioksida 1 (15), Stranski obrati 1 (4).

PRI DELU SO SE POŠKODOVALI:

TOZD VZDRŽEVANJE
Strojno vzdrževanje:

Janc Adolf (3. poškodba). Pri izbijanju ostanka odlomljene osi iz lopute se je urezal na kazalec leve roke.

Energetika:

Arčan Rudolf (2. poškodba). Pri varjenju loka na reaktor mu je pri čiščenju zvara drobec vroče žilindre poškodoval levo roko.

TOZD KEMIJA
Litopon:

Salobir Hinko (2. poškodba). Pri nameščanju vozička pod filtersko stiskalnico je med voziček in stajalo stiskalnice stisnil sredinec desne roke.

TOZD GRAFIKA
Tiskarske plošče

Ungurjanović Dragica (1. poškodba). Ko je s pnevmatskim dvigalom dvignila tresalno mizo je sodelavec le-to zanihal. Pri tem je udarila s komolcem desne roke v steno in si poškodovala zapestje.

Tiskarske barve:

Rožič Milan (1. poškodba). Po čiščenju skladišča si je izpiral pigment s kože. Pri tem se mu je vnela koža na obrazu.

TOZD TITANOV DIOKSID
Proizvodnja:

Lazović Zoran (1. poškodba). Pri prestavljanju ročnih ventilov na posodi je nenadoma odpovedalo tesnilo. Pri tem je brižgnila žveplena kislina in ga polila po levi roki (motnje v tehnološkem procesu — tesnilo s hibo).

Stranski obrati:

Virant Alojz (3. poškodba). Pri prečrpavanju mazuta se je hotel povzpeti na vagonsko cisterno, pri tem je nerodno stopil in si je zvinil gleženj leve noge.

Izgubljeni dnevi zaradi poškodb pri delu in na poti:

Pri delu Na poti

	septembra kumulativno I-IX	septembra kumulativno I-IX	
DSSS	—	47	26
Vzdrž.	53	631	—
Trans.	—	326	26
Metal.	84	953	25
Kemija	42	288	—
Grafika	28	62	26
TiO ₂	16	436	17
SKUPAJ:	223	2743	120
			1431

Ustanovili smo nov pevski zbor

Pogosto so se javljale želje, da bi cinkarnarji organizirano zapeli, a je žal ostalo le pri vokalnem izživljanju ob »mokrih« prilikah. Rezultat takšne pevsko-pivske kulture je bil nemalokrat glasen in »ubran«, da so se ob raznih resonancah kar tračnice krivile.

Pa smo dejali: »Moj Dunaj - Lavdon, sedaj je pa dovolj! Imamo nič koliko pevcev z jekleno voljo in tudi vojnih prisluhniti strokovnjaku - zborovodji - začnimo zares!

Sestavili smo se. Večina tovarišev ni še nikdar sodelovala v pevskem zboru; v začetku je bilo še nekoliko treme. In prav ti lahko pritrdijo, da je takšna zvrst šole, če jo lahko tako imenujem, nekje lepega, plemenitega, da je člo-

vek s tem, ko se uči lepega zborovskega petja za nekaj bogatejši.

Sestanemo se vsako sredo v tednu v prostorih ljudske tehnike in dve uri mine na mah. Imamo mladega obetavnega zborovodjo tovariša Ivana Kneza, ki je »peglažen« za naše glasove.

Še tole: neizpodbitno dejstvo je, da imamo v naši Cinkarni še mnogo talentov in tudi že šolanih pevcev, ki bi jih bil naš mladi pevski kolektiv nadvse vesel. Zatorej tovariši-pomagajte nam, vključite se v našo skupino, da bo lahko ta še lepše in bolj ubrano popela ob našem pevskem »ognjenem« krstu.

U. Z.

KADROVSKE VESTI

V MESECU SEPTEMBRU SO PRISLI V PODJETJE: Vrbanič Stjepan, Vahabović Safet, Gregorić Franc, Hadoli Muharem, Milenković Žilka, Krasnič Halil, Bakić Stevan, Anđrić Stjepan, Brkić Dušan, Mičić Peter, Blagojević Nedeljko, Čakić Sabri, Davidović Nikola, Jahiri Ramadan, Ploštajner Franc, Ramšak Silvo, Zlof Andrej, Serdar Jovo, Jerković Ante, Plahnšek Janez, Ahmeti Ljutvi, Matić Petar, Jerković Josip, Kovačić Marjan, Spajlić Jozo, Gruber Zlatko, Pugar Nikola, Ivić Milenko, Mumović Albinko, Čakić Znaip, Korošec Jože, Butolen Avgust.

ODŠLI IZ PODJETJA: Suković Dobrivoj, Čeliković Razim, Horvat Vlado, Popović Savo, Skala Abaz, Ribić Ludvik, Horvat Anton, Petek Ludvik, Skrinjar Josip, Nikolić Blaž, Lutolić Sadik, Bakić Stevan, Soštarić Dolores, Turnšek Sonja, Šanca Jožica, Vivod Bojan, Pejčić Vesna, Einspieler Viljem.

Skrbimo za okolje! Kaj pa naša pljuča?

Zlata pravila za varno delo

(Nadaljevanje)

Delo na višini lahko opravljajo samo zdravstveno in strokovno usposobljene osebe pod pogojem, da so pred tem izvedeni vsi varstveni ukrepi za delo na višini.

Vedite, da mora biti embalaža z nevarnimi snovmi (strupi, kisline, vnetljive snovi) vedno vidno označene in da lahko opravljajo delo s temi snovmi le izprašani delavci stari najmanj 18 let. Novinci takšnega dela ne smejo opravljati niti pod nadzorstvom.

Alkohol je povzročitelj mnogih nesreč

Ne pijte alkoholnih pijač v

času odmora niti med delom »zaradi osvežitve«, kajti to lahko pripomore k nesreči. Nikoli ne dovolite vstopa v delovne prostore vinjeni osebi.

Nepotrebno bi bilo dokazovanje, da alkohol vzpodbuja organizem k delu, kot se to še žal velikokrat misli in pojmuje. Nasprotno, alkohol napada živčni sistem in zmanjšuje aktivnosti organizma, kot so: počasnost refleksov, zmanjševanje vidne sposobnosti razsojanja ipd. Vse to povzroča razdraženost, nestrpnost in agresivnost posameznikov ter prihajanje v nasprotje z zakonom in splošno priznanimi življenjskimi normami.

Ne uživajte večjih količin alkohola niti v prostem času in ne prihajajte na delo v vrnjenem stanju, saj se boste s tem izognili prenekaterim neveščnostim in posledicam.

Ali ne plačujemo prevelik krvni davek zaradi alkohola na naših cestah? Kam nas vse to vodi? Ali res ne bo konca zablode?

Zdravljenje alkoholika je dolgotrajen proces in zahteva veliko mero volje in odpovedovanja.

Pri delu z električnim tokom bodite previdni

Kolikor niste seznanjeni z osnovnimi lastnostmi električnega toka, vedite, da že ena nepremišljena ali nepravilna poteza zadostjuje za »slovo« tega sveta, ali da nastane požar ali kakšna druga večja nesreča.

Ne poizkušajte sami opravljati neka popravila na električnih instalacijah in napra-

vah, če za to niste strokovno usposobljeni.

Ne prezrite obvestiti predpostavljene osebe, če ste opazili goli vodnik ali kakšno drugo okvaro na električni instalaciji oziroma napravi, da se bo na ta način lahko okvara v najkrajšem času opravila. Pregorele varovalke nikoli ne »krajajte« sami, temveč prepustite, da to opravi strokovnjak.

Ne pozabite izključiti glavnega stikala, preko katerega se napaja stroj za električno energijo takrat, ko nameravate na stroju opravljati kakšno popravilo mehaničnega značaja.

Ne opuščajte tehnoloških oziroma tehniških predpisov, s katerimi se določa obvezna ozemljitev delov stroja ali naprave pod napestostjo tako v lastnem interesu, kakor tudi interesu varnosti sodelavcev.

(Nadaljevanje prihodnjic)

NA DRUGI KONTINENT – V AFRIKO

Vzpon na Toubkal – 4165 m

Predstave o Afriki so zelo različne. Vsi vemo, da je to kontinent, ki se šele prebuja. Možnosti ima zelo veliko tako gospodarskih, kulturnih, turističnih. Zgodovina Afrike je težka, mračna. Samo pomislimo na trgovino s sužnji, na strahote, ki jih je doživljal črni človek. Tudi kolonializem ni nudil domačinom boljšega življenja. Razmere se izboljšujejo, vendar na tem kontinentu še danes ni miru. Nekatere države se še vedno morajo boriti za svoje pravice, črna barva kože je ponekod še vedno manj vredna. O vsem tem lahko čitamo skoraj vsak dan. In če pomislimo, da smo v dvajsetem stoletju, ko v zadnjih desetletjih dosegata znanost in tehnika neverjeten vrhunec, bi ob vsem tem le ne smeli pozabiti na človeka ne glede na njegovo barvo.

Imeli smo priliko spoznati del Afrike, pravzaprav delček od vse njene razsežnosti. Bili smo v Maroku, v mesto Marrakech, naš cilj pa je bila 4165 m visoka gora Toubkal v Velikem Atlasu.

Maroko je država v severozahodni Afriki. Leži med Sredozemskim morjem, Atlantskim oceanom, Alžirijo in Saharo. Površina Maroka je 445.000 kvadratnih kilometrov, ima pa okoli 15,5 milijona prebivalcev. Od tega je 67 % Arabcev, 28 % berberskih ljudstev, ostali pa so Evropejci in Zidi.

Država je nastala že v starem veku in se je takrat imenovala Mavretanija. Ime je dobila po berberskih plemenih Mavrih, ki so živeli tu. Od starih kulturnih narodov so v Mavretanijo prišli najprej Feničani, nato Rimljani in v 5. stoletju Vandali. V 7. in v začetku 8. stoletja pa so jo zavzeli Arabci. V te kraje so prinesli islam, arabski jezik in arabsko kulturo. Deželi so dali ime Maroko, kar pomeni Zahodna dežela.

V 15. stoletju je moč Arabcev pričela slabeti. V Maroko je že prodirala Španija, nato pa Nemčija in Francija. Tako je leta 1911 Maroko postal francoska kolonija. Francozi so deželo izkoriščali, francoski kapital je prevzel najpomembnejše ekonomske položaje. Zemlja, ki je bila rodovitna, ni bila last maroškega kmeta, čeprav jo je obdeloval.

Take razmere maroškemu ljudstvu niso bile po volji, izguba neodvisnosti jih je hudo prizadela. Zato je leta 1921 izbruhnil upor v Španskem Maroku. Še hujši odpor proti kolonializmu pa je nastal po drugi svetovni vojni. Francija je bila prisiljena dati Maroku široko samoupravo v mejah Francoske unije — leta 1946.

Toda to za Maroko še ni bilo dovolj, zato je leta 1956 Francija priznala Maroku neodvisnost. Sledovi kolonializma se še poznajo. Stanje se popravlja, maroški kralj Hasan II. teži za napredkom in tudi ljudje so bolj

zadovoljni. Maroška zunanja politika je usmerjena k miroljubnemu sodelovanju z vsemi državami, zlasti afriškimi.

Maroko je pretežno gorata država. Gorovje Atlas se razteza v treh verigah: Visoki Atlas z najvišjim vrhom Toubkal 4165 m, Srednji Atlas in Anti Atlas. Podnebje je na severu sredozemsko, v notranjosti kontinentalno, ki preide na južnih obronkih Atlasa v puščavsko. Glav-

Udeleženci planinskega izleta v Afriko na letališču v Marrakechu.

no mesto Maroka je Rabat, največje pa Casablanca, ki ima 1,2 milijona prebivalcev. Večja mesta so še Fes, Marrakesh, Tanger, Agadir, Tetouan.

Gospodarsko je Maroko dokaj bogata država. Poljedelstvo je razvito ob sredozemski obali in v dolinah rek. Le-te v sušni sezoni večinoma presahnejo. Zato so za razvoj poljedelstva zelo pomembne melioracije. Velika površina obdelovalne zemlje je posajena z oljkami, nekaj je tudi vinogradov. Najvažnejši poljedelski pridelki so pšenica, ječmen, koruza, oves, proso, riž, mandeljni, datlji in agrumi. Zivinoreja je razvita zlasti v gorskih dolinah. Največ je ovac, koz, goveda, konjev, mul, oslov in kamel. V gozdovih pa prevladujejo plutovinasti hrasti in cedere. Pestro je tudi rudno bogastvo: naravni fosfati, železna ruda, mangan, svinec, cink, srebro, kobalt, precej je tudi nafte.

Omenila sem že, da je Maroko pretežno gorata dežela. In prav to je bilo tisto, kar nas je najbolj zanimalo.

Planinsko društvo Kranj je letos že tretjič organiziralo planinski izlet v Marrakesh, oziroma v 45 km oddaljeno berbersko vas Asni, ki je bila izhodiščna točka za vzpon na Toubkal. Glavni vodja izleta je bil tov. Hudovernik Ciril, tehnični vodja pa tov. Herlec Roman, oba iz Kranja.

Bilo je hladno jutro 14. marca, ko so se ob peti uri zbrali potniki na Brniku za čarterski polet letala DC-9 ljubljanskega Inex Adria Avioprometa. Pogled na 102 glavo množico je bil precej pester. To niso bili običajni potniki z navadnimi potnimi

torbami ampak pisana družba planinsko opremljenih izletnikov, z nahrbtniki namesto potovalk, obuti v planinske čevlje, oblečeni v vetrovke. To so bili planinci iz vse Slovenije, saj so zastopali šestindvajset slovenskih planinskih društev. Bili so z Gorenjske, Štajerske, Koroške in od drugod.

Formalnosti ob oddaji prtljage in pregled potnih listov je potekal čisto običajno, tako kot ob vsakem poletu. Vendar je bilo vzdušje drugačno. Čeprav smo se nekateri prvič videli, je bil kontakt med nami vzpostavljen

pristali v Alžiru, da napolnijo rezervoarje z gorivom. Oglasil se je tudi tov. Herlec in nas pri srčno pozdravil. Rekel je, da je vesel tako številne udeležbe. Dal nam je nekaj napotkov v zvezi s potovanjem in nas razdelil na tri skupine. Skupina dvajsetih izletnikov bo obiskala večja maroška mesta kot so Marrakesh, Casablanca, Agadir. Ostalih 82 planincev pa je razdelil na dve skupini. Prva bi se odpravila v hribe še isti dan, druga pa naslednji.

Ker je bilo še zgodaj, nismo mogli opazovati krajev nad katerimi smo leteli, saj so bili pod nami le gosti oblaki. To pa nas ni prav nič motilo, kajti razpoloženje v letalu je bilo čudovito. Vsakdo je kaj povedal, vsi smo ugibali, kaj bomo doživeli in kako bomo preživeli štiri dni v tuji deželi. Prijazne stevardese so nam nudile okrepčilo, kapitan nas je povabil, da si ogledamo pilotsko kabino. Čas je kar hitro mineval, obetalo se je lepo vreme. Zopet smo zaslišali kapitana glas, ki nas je opozoril, da letimo nad Nico. Leteli smo na višini 10.000 m s hitrostjo 880 km na uro. Temperatura zunaj je bila -58°C , mi pa smo v prijetnem vzdušju opazovali pokrajino pod nami. Že smo preleteli Sredozemsko morje in se bližali prvemu postanku v Alžiru. Pristali smo ob 8 uri in 30 minut.

Medtem, ko so polnili gorivo, smo ostali v letalu. Torej smo

Skupina nosačev pri Neltnerju — 3207 m

takoj. Vsi smo napeto čakali, da odidemo na letališče. Razen nekaj izjem je bilo za vse ostale to doživetje popolnoma novo. Odpeljali smo se do letala, ki nas je že čakalo. Pogled na raznobarno prtljago je bil prav posrečen. Vsak je še pokazal svoj nahrbtnik, da so ga odpremi v letalo in tudi mi smo se povzpeli v jeklenega ptiča.

Točno ob 6 uri in 20 minut je letalo vzletelo. Kaj kmalu smo se povzpeli nad oblake. Kapitan letala nam je zaželel srečno pot. Povedal nam je, da bomo leteli na progri Ljubljana — Ilirska Bistrica — Trst — Umag — Chioggia — Ferrara — Genova — Nica — St. Tropez — Marseille, preleteli Sredozemsko morje in

že v Afriki. Pogled nam ni nudil nič nenavadnega, tako je skoraj vsako letališče. Po polurnem postanku smo ponovno vzleteli. Leteli smo v smeri Alžir — Oran — Fes — Casablanca — Marrakesh. Ponovno smo se povzpeli nad 9.600 m visoko in se peljali s hitrostjo 900 km na uro. Pod nami se je raztezala širna ravnina, povezana s skoraj ravnimi cestami. Zemlja je rdečkastorjava, videli smo lepo obdelana polja. Ravnina je prehajala v nizek gričevnat svet, z desne strani smo videli obalo Orana. Sledila so še večja in manjša mesta in zopet smo zagledali široko prostranost, na kateri je postavljeno največje

(Nadaljevanje na 5. strani)

Izhajanje našega glasila

V avgustu 1976 je začela izhajati mladinska priloga našega internega glasila Cinkarnarja.

Nekaj nadobudnih mladincev se je spomnilo, da bi lahko poleg vsakodnevnih informacij o Cinkarni mladi prikazali svoje življenje, svoje interese, nagnenja in še kaj. Da, delo je zacvetelo, imeli so dobre predloge in ideje pa tudi napisati je bilo treba tako, da je bilo pristopno vsakemu izmed nas. Led je bil prebit, toda pojavljati so se začele težave pri pisanju člankov, kajti ugotovili smo, da je v uredništvu premalo mladincev, ki bi bili pripravljeni kaj napisati.

Ideje so bile dobre, toda koliko truda je bilo potrebno, da so vse te informacije bile zbrane in dane v tisk. Po mnenju mnogih cinkarniških delavcev smo uspeli, saj smo s tem dokazali da delujemo na marsikaterem področju, čeprav se z istimi imeni posameznikov srečujemo v takšni ali drugačni aktivnosti.

Od lanskega avgusta pa do danes so izšle štiri mladinske priloge, toliko kolikor je pač izšlo Cinkarnarjev. Upamo pa, da bomo z nekoliko novejšo zasedbo v uredništvu začeli čutiti malo večjo odgovornost mladih do vseh oblik dela in še bolj zaživel, če bi nam starejše, odgovornejše osebnosti pokazale pri delu nove smernice, nas k temu tudi vzpodbujali in korigirali.

Seme Irena

najkrajšem času odpraviti, saj so mladinski funkcionarji glavni pobudniki in idejni nosilci akcijin dela članov ZSMS.

Zato je prva akcija komisije za IPD v jesenskem roku, organizacija enodnevnega seminarja za predsednike koordinacijskih konferenci.

Na urniku seminarja bodo teme kot so iz osnove grupne dinamike, pred 10. kongresom ZKS in ZSMS in programske smernice za nadaljne obdobje.

Silvo Erjavec

Pred drugo politično šolo mladih Cinkarne

Ni dolgo tega, ko se je končala mladinska politična šola v Cinkarni z naslovom »SPOZNAJMO KOLEKTIV«. Pred vrati pa je že naslednja in sicer v jesenskem terminu, ko bo mlade cinkarnarje na malce drugačen način seznanila z našim samoupravnim socialističnim sistemom.

Komisija za idejno politično delo je že izdelala smernice o cilju in temah šole, razmišljali pa smo že o predavanjih in času šole. Zelo pomembno pri organizaciji te izobraževalne oblike je nedvomno vr-

Slušatelji mladinske politične šole

sta izkušenj in spoznanj in pa seveda mnenja slušateljev prve šole. Za informacijo naj navedemo, da bodo teme temeljile na splošnem političnem izobraževanju in seznanjanju z marksističnimi temami, za katere vlada dokaj zadovoljivo zanimanje. Takšne obilke izobraževanja so za mlade zelo potrebne in zanimive, zato upamo, da ne bo kadrovskih problemov in seveda problemov s slušatelji.

Silvo Erjavec

Izobraževanje

stalna in pomembna naloga in dolžnost mladih

Analiza dela, zveze socialistične mladine v Cinkarni, katero jo izvedla komisija za idejno politično delo, je pokazala, da osnovne organizacije in organi pri Koordinacijski konferenci še niso premagale organizacijskih problemov. Tako še niso izpolnjene naloge, ki ji hje začrtal 9. kongres ZSMS. Kljub temu, da smo na idejno političnem področju storili mnogo, se je zataknilo pri vodstvu oziroma mladinskih funkcionarjih za katere ugotavljamo, da imajo premalo osnovne pri organizacijskih metodah dela s članstvom. Problem je tudi v vodenju sestankov in njihovi pripravi, poznavanju skeleta in programov OK in RK te negativne pojave moramo v

O delu OO ZSMS

DSSS

V preteklih osmih mesecih smo bili mladi OO ZSMS DSSS bolj aktivni na področju ideološkega usposabljanja članstva, kajti ugotavljamo, da brez dobre politične podkovanosti tudi delo oziroma rezultati niso vidni.

V ta namen se je 7 članov udeležilo in končalol politično šolo, ki jo je organizirala koordinacijska konferenca ZSMS OZD CC.

Aktivno smo se vključili v pripravo kandidacijske liste za volitve v samoupravne organe. Tako imamo danes 25% zastopanost mladih v DS DSSS, kar nam daje vedeti v pramerjavi s preteklim obdobjem, ko je bila samo 5% zastopanost, da smo mladi vedno v večji meri upoštevani in udeleženi pri odločanju in izgrajevanju samoupravnih odnosov v naši sredini.

Osnovna organizacija je imela v tem obdobju dva delovna sestanka, na katerih smo obravnavali predvsem aktivnost mladih na vseh ravneh družbenega delovanja v DSSS in v celotni OZD, kako pridobiti in aktivirati — razen nekaterih sedaj aktivnih — ostale mlade v delo mladinske organizacije in predlog koordinacijske konference o uvedbi obvezne članarine.

Aktivnost osnovne organizacije glede na delo je zadovoljiva, nikakor pa ne na število aktivnih članov. V skupini neaktivnih so tudi nekateri mladi komunisti, kar pa je z ozirom na pomembnost in vlogo ZK v naši družbi nedopustno. To ne sme izveneti kot da morajo v osnovnih organizacijah biti samo člani v zvezi komunistov. Jasno pa nam mora biti, da mladi komunisti predstavljamo ideološko jedro mladinske organizacije in s svojim delom na delovnem mestu ter v mladinski organizaciji moramo biti vzor ostalim mladim.

Od 70 mladih v DSSS aktivno deluje tako v sami osnovni organizaciji, kakor tudi na ostalih področjih, nekaj več kot 10 članov. Posamezni aktivisti so zadržani, da v svojih sredinah — oddelkih stopijo v stik z ostalimi mladimi in jih vključijo v delo osnovne organizacije.

Predlog koordinacijske konference glede uvedbe obvezne mesečne članarine smo sprejeli in si zastavili obvezo, da predlog realiziramo še v tem letu. Menimo pa, da članarina ne sme biti edini vir finančnih sredstev. Ostala sredstva naj bi predstavljala odškodnina od zbiranja odpadnih surovin (papir), ki jih je moč najti v našem podjetju. Po drugi strani pa bi se s tem vključili v akcijo olepšanja cinkarniškega okolja.

V prihodnosti nas čaka še veliko dela, predvsem pa na področju organiziranosti, da bomo v resnici družbenopolitična organizacija v kateri se bo kalila zavest mladih za poznejše odgovornejše in zahtevnejše naloge.

Franc Lipošek

TOZD Metalurgija

Osnovna organizacija ZSMS TOZD Metalurgija je bila ustanovljena 4. oktobra 1976. Na ustanovni konferenci smo si zadali program dela, vendar zaradi kratkotrajnega delovanja naše organizacije še nismo uspešno uresničili vsega. Kasneje je prišlo tudi do sprememb v samem predsedstvu, zaradi česar smo postali še bolj aktivni.

Doslej je naša mladinska organizacija imela sedem sestankov, katere smo sicer imeli med delovnim časom (ob 13,00 uri), trajali so dobro uro, skratka bili so dobro pripravljani.

Prisotnost mladincev na sestankih je še dokaj dobra, čeprav se tudi pri nas srečujemo s problemi, ki otežujejo delo same organizacije, kot nezainteresiranost ostale večine mladincev pri de-

lu, ki na primer na sestankih sploh niso še bili prisotni ali pa so sicer s strani obratovodje dobili odobren enourni izostanek, vendar na sestanek kljub temu niso prišli. Poleg tega imamo težave tudi zaradi tistih mladincev v proizvodnji, kjer je njihova odsotnost na samem delovnem mestu pogrešana in prav zato tudi njihovi predpostavljeni nasprotujejo udeležbi na mladinskih sestankih. Seveda pa imamo še vrsto mladincev — vozačev, katerim je »onemogočena« pristopnost na sestankih, čeprav bi jih zavest do naše — skupne organizacije morala narekovati najprej obveznosti do le-teh in šele nato ostale obveznosti. Normalno pa je pri nas postalo to, da se na sestankih srečujemo vedno eno in isti mladinci, kar pa je tudi pohvale vredno, da nas je vsaj nekaj, ki smo pripravljani uresničiti program dela, ki smo ga naredili.

Izmed nalog, ki smo si jih zastavili, smo uspešno izvedli predavanje za referendum II, katerega smo v celoti potrdili, nadalje smo razpravljali o stabilizacijskem programu TOZD Metalurgija, se pogovarjali o pomenu ljudske obrambe in samozaščite, seznanili smo mlade o vlogi in pomenu KK ZSMS in OO ZSMS, sodelovali delno pri delovnih akcijah, vključili mlade v gledališki abonma, se udeleževali športnih turnirjev, organizirali smo tudi enodnevni izlet v Logarsko dolino z namenom, da si ogledamo naravne lepote, obenem pa je bila to priložnost, da se bolje spoznamo. Po predlogu OK ZSMS Celje, smo evidentirali tri možne kandidate za »zlato znak«, poleg tega pa smo predlagali osem mladincev za sprejem v ZK, katere bo pod vodstvom svojih mentorjev OO ZK sprejela v članstvo jeseni 1977.

Ena izmed prvih nalog, ki nas čaka v prihodnje, je seveda bolj aktivno sodelovanje z mladinskima organizacijama pobratenih mest: DOBOJ — ČUPRIJA. Seveda bo več ali manj sodeloval naš celotni mladinski aktiv OZD Cinkarne, vendar bo predhodno potrebno seznaniti vse člane mladinskih organizacij v TOZD o programu dela, ki smo ga sestavili ter izmenjali z mladinsko organizacijo v Doboju 26. julija 1977.

Upamo oziroma potrudili se bomo, da bo naša mladinska organizacija tudi v prihodnje delovala dobro, da bomo še bolj povezali stike, ki nas nekje še ločijo in potiskajo ob stran.

Daniela Podlesnik

TOZD Grafika

V OOZSM TOZD Grafika smo se dogovorili, da bomo z delom dokazali privrženost načelom socialistične ureditve.

Zato smo več pozornosti posvečali praktičnemu delu, nekoliko manj pa političnemu.

V obratu Tiskarne smo izdelali veliko plakatov, diplom in raznih drugih napisov. Omenil bom samo najvažnejše. Za politično šolo v hail Golovec — tu smo imeli nekoliko težav. Rok izdelave je bil zelo kratek, a kljub temu smo delo pravočasno končali. Za politično šolo v Cinkarni smo prav tako izdelali diplome, katere smo podelili mladim, ki so to šolo obiskovali. Za planinsko sekcijo Cinkarne smo izdelali vrsto plakatov. To je pripomoglo k boljši obveščenosti mladih v Cinkarni o delu sekcije in o izletih, ki jih organizira. Na koncu se moramo zahvaliti vodstvu tiskarne, ki je omogočila naše nemo-teno delo.

Nekaj mladih iz našega TOZD se je udeležilo politične šole v hail Golovec in v sindikalni dvorani. Sodelovali smo na protestnem zborovanju proti avstrijski vladi zaradi nepravilnega ravnanja z našimi rojaki na Koroškem. Nekaj mladincev pa je bilo na otvoritvi spomenika na Robežu.

V letošnjem letu smo podelili sedem mladinskih izkaznic najzslužnejšim mladincem. Zadali smo si nalogo — čiščenje okolja. Izvolili smo tričlanski odbor a vseeno naše delo ni bilo opravljeno, ker niso dobili nadaljnjih pojasnil od koordinacijske konference. Mladi o OOZSM TOZD Grafika želimo večje sodelovanje s Koordinacijsko konferenco.

Jože Hrnavaš

TOZD Transport

Osnovna organizacija ZSMS TOZD Transport je bila ustanovljena v začetku leta 1976, takrat ko so bili izvoljeni vsi organi.

V TOZD Transport imamo šestindvajset mladincev od tega dve ženski, večina mladincev pa so fizični delavci.

V letošnjem letu smo imeli dva sestanka, ki sta bila vsebinko prilagojena večji aktivnosti, razpravljali smo tudi o drugih tekočih problemih, ki so se nanašali na naš TOZD in celotno OZD.

V politični šoli, ki jo je organizirala komisija za idejno politično delo pri koordinacijski komisiji zveze socialistične mladine Slovenije Cinkarna Celje, smo se mladinci iz transporta številno odzvali. V bodoče si želimo, da bi bilo še več takšnih ali podobnih načinov izobraževanja mladih Cinkarnarjev.

Aktivno smo se vključili v volitve (v koordinacijski odbor), predlagali smo osem mladincev v samoupravne organe; izvoljenih je bilo šest kandidatov.

Do konca 1977 leta imamo v planu še čiščenje okolice, zbiranje odpadnega materiala itd., predvsem pa bomo težili za tem, da dosežemo večjo aktivnost posameznika.

Cvetka Cmager

TOZD Vzdrževanje

V letu 1977 je mladina Cinkarne naredila velik korak naprej. Povezali smo se v koordinacijsko konferenco, katere cilj in naloga so boljše povezanost in organiziranost med posameznimi osnovnimi organizacijami ZSMS.

Mladi v TOZD Vzdrževanje smo to sprejeli z navdušenjem, saj smo se zavedali, da le s skupnimi močmi lahko nekaj storimo. Tega pa se je zavedala le peščica mladincev, ki pa so prešibki, da bi lahko delovali tako kakor bi morali.

Presenetil nas je odziv mladincev na razširjeni seji predsedstva. Nanjo smo vabili vse člane predsedstva in mlade komuniste v okviru TOZD. Odziv pa je bil porazen. Od 35 mladincev se je seje udeležilo le 5. Vsa naša prizadevanja, da se bolje povežemo, so bila zaman.

Pri delu je bilo predsedstvo osamljeno in je samo reševalo probleme, katere bi moral obravnavati širši krog. Vseeno pa osnovna organizacija ni stala ob strani takrat, ko smo pripravili volitve v samoupravne organe in volitve delegatov. Naši mladinci pa so zelo aktivni v športni dejavnosti, planinski sekciji itd.

Predsedstvo meni, da bi se mladinci morali bolj zavedati njihove vloge v združenem delu in vestneje pristopiti k delu. Le tako bi lahko zrasli v prave samoupravljalce in odlikovalce naše samoupravne socialistične skupnosti.

Komisija za SLO in DS

Ob konstituiranju Koordinacijske konference osnovne organizacije ZSMS v OZD Cinkarna si je komisija za SLO IN DS zastavila obširen program. V spomladanskem času je bilo izvedeno več akcij.

Pohoda po poteh partizanske Ljubljane se je udeležilo preko trideset mladincev. Ob pomoči referenta za šport in rekreacijo in zveze rezervnih vojaških starešin OZD Cinkarna, smo ta pohod zaključili z zavestjo, da se tudi mi zavedamo težkega boja aktivistov in borcev, ki so nesebično darovali svoja življenja za svobodo, katero mladi sedaj uživamo. Pohod je v prijateljskem vzdušju trajal ves dan in upamo, da bo naslednje leto še več udeležencev.

V mesecu maju smo skupaj z zvezo rezervnih vojaških starešin pripravili piknik in organizirali pohod, mladi pa smo sodelovali s kulturnim programom in tako je vzdušje srečanja poteklo v duhu Titovih jubilejev in jubilejev naše revolucije.

V mesecu oktobru pa ima komisija namen organizirati srečanje s pripadniki JLA.

Tomo Gorenšek

Sodelovanje z mladimi iz Energoinvesta

V letošnjem letu so občinsko konferenco ZSMS obiskali mladi iz pobratenege mesta Doboj. Na pobudo občinske konference ZSMS so mladi iz tega mesta, s katerimi je Celje pobrateno že od 1961. leta, želeli med drugim spoznati tudi našo delovno organizacijo.

S predstavniki OK in mladimi iz Doboja sta se sešla naša sodelavca, predstavnika mladinske organizacije Matjaž Ramšak in Irena Seme. Izmenjali smo mnenja o tem, kako deluje njihova in naša mladinska organizacija na družbenopolitičnem in kulturnem področju.

Izvedeli smo, da je mladinska organizacija ENERGOINVESTA zelo aktivna na vseh področjih, še zlasti v športu. Ker pa je Energoinvest sestavljena delovna organizacija, in sicer sestoji iz več organizacij združenega dela, ima za svojo aktivnost dosti večje možnosti pa tudi večjo zainteresiranost mladih, kot pa jo opažamo v naši OZD. Imeli smo pogovor s predstavniki ene izmed njihovih OZD, ki se imenuje Tvornica dalekovodskih stubova i konstrukcija. To je delovna organizacija, ki ni na visokem nivoju le pri aktivnosti mladih, ampak tudi pri produktivnosti. Zato je s takšno delovno organizacijo, kot je njihova, morda nekoliko težje navezati stike, saj nas prekašajo na marsikaterem področju. A kljub temu, potrudili se bomo, kolikor je v naših močeh.

Na zaključnih razgovorih smo se še dogovorili za kratek program dela, in sicer: obisk ene in druge organizacije združenega dela in izmenjavo programov med obema delovnimi organizacijama, ki pa bi na začetku bila minimalna, a dosledno izvedljiva.

Irena Seme

Delo med počitnicami

Počitnice so minile. V šolah so se zopet zbrali učenci, izmenjali mnogo različnih pogovorov, verjetno pa je bila pri mnogih ena izmed tem počitniška praksa ali pa počitniško delo, ki so ga opravljali učenci, dijaki in študenti v različnih podjetjih po vsej Sloveniji.

Iz tehničnih šol kemijske, strojne, elektro, gradbene ter drugih strok, gimnazije in drugih srednjih ter poklicnih šol so imeli učenci, dijaki in študenti obvezno počitniško delo zato, da se seznanijo s svojim bodočim delom in poklicem, ki ga bodo opravljali. Toda, že pri tem se v določenih podjetjih pojavi problem, tudi Cinkarna pri tem ni izjema. Mnogokrat se iz pogovorov, že pri razdelitvi praktikantov na določena mesta v tovarni, razbere, da praktikante, ki imajo obvezno počitniško prakso, nimajo za kaj porabiti, da jim dela ne zaupajo in še kaj. Ja, to je vse lepo in prav. Toda zavedati se moramo, da so to naši bodoči delavci, ki bodo morali na delovnih mestih nekaj pokazati, toda kako, če za njih nihče ni pripravljen žrtvovati vsaj nekaj ur, jim pokazati to in ono in jih vpeljati v delo. Mnogi se ne zavedajo, da je to tudi delo in uspeh, če nekega nekaj naučiš, ga uvajaš v delo in s tem oblikuješ dobrega, bodočega delavca, ki bo čez leto ali dve lahko veliko pripomogel in koristil družbi.

Seveda pa moramo pri tem razlikovati počitniško prakso s katero bi si morali učenci ali dijaki pridobiti določeno praktično osnovo, ali se vsaj delno seznaniti, s svojim bodočim delom in počitniškim delom, katerega opravlja mladina, da si prisluži nekaj denarja za lastne interese. To počitniško delo se je v Cinkarni razširilo bolj intenzivno v zadnjih štirih letih, medtem ko sprejemamo učence na počitniško prakso že več kot 25 let.

Večjih težav s praktikanti, vsaj v letošnjem letu, nismo imeli; pri pogovoru z nekaterimi od njih smo razbrali, da je bila večina od njih pri svojem delu zadovoljna.

Praktikanti, katerih je v letošnjem letu bilo 127, so bili nagradjeni po pridnosti. Lahko navedemo še podatek, da se je gibala nagrada za srednješolce od 1.078 dinarjev do 2.192 dinarjev neto in za prakticante višjih šol od 1.447 dinarjev do 2.897 dinarjev neto.

Poleg vsega tega, kar smo navedli v tem sestavku, pa moramo povedati še to, da je za vsako podjetje, pa nekaj bo veliko ali malo, dodatna obremenitev, čeprav koristna, če že izključimo misel, da nas bo ta mladina v bližajoči prihodnosti vodila po pravih poteh našega samoupravnega sistema.

Irena Seme

dnik za to srečanje je bila koordinacijska konferenca ZSMS Cinkarne Celje. Pomerili smo se v nogometu, teku in odbojki. Najboljšim ekipam smo tudi podelili pokale in diplome. Sodelovali smo na vseh trim akcijah, ki jih je organizirala temeljno telesna skupnost Celje. V bodoče se moramo truditi, da ne bomo imeli za vodilo »važno je sodelovati«, ampak, da bomo dosegli boljše rezultate v okviru same Cinkarne in občine Celje.

Jože Hernavs

Kultura in mi

Kulturno življenje v Cinkarni je bilo precej bogato in pestro. Večji delež vsemu dogajanju smo prispevali prav mladi, ki smo si že v začetku leta na tem področju zastavili obširen program dela.

Številno je bilo sodelovanje sodelavcev pri raznih kulturnih prireditvah v celjski občini kot v sami delovni organizaciji. Vsakoletna akcija kot so »Naša beseda« in »Teden domačega filma« so bile tudi letos precej obiskane. V mladinski gledališki abonma se je včlanilo 21 mladincev, le-ti pa z gledališko sezono niso bili najbolj zadovoljni.

Kulturna komisija pri koordinacijski konferenci ZSMS Cinkarne je plodno sodelovala s tamburaško skupino »Svoboda«, recitatorske skupine, ki pa je nasploh najbolj delavna, pa ni manjkalo na nobeni proslavi v Cinkarni.

Mladi iz vseh sredin so z radostjo napolnjevali koticke MCC z literarnimi prispevki. Največ je bilo pesmi, ki so poživele strani našega glasila. Mladih kulturnikov pa tudi ni manjkalo na razstavi karikaturnih v Prešernovem tednu, niti na športnih mladinskih srečanjih.

Dela je bilo dovolj, tudi idej še ni zmanjkalo. V mislih imamo naše bodoče delo v popestrovanju kulturnega življenja v Cinkarni, saj je pred nami morda ustanovitev lutkovne skupine in kulturna izmenjava med delovnimi organizacijami v celjski občini.

M. Plahutnik

Športna dejavnost mladih v Cinkarni

Program športne rekreacije mladih v tem letu je bil zelo pester. Sestavili smo ga s pomočjo referenta za šport v Cinkarni Laban Marjana. To leto je bilo zelo uspešno, saj smo mladi dosegli odlične rezultate v mnogih športnih panogah. Organizirano je bilo tekmovanje v veleslalomu na Golteh. Tukaj so mladi odigrali glavno vlogo saj so bili tudi najštevilnejši. Organizirano je bilo tekmovanje v kegljanju, streljanju, šahu, malem nogometu in košarki med TOZD. Na vseh teh tekmovanjih smo mladi množično sodelovali in dosegli odlične rezultate. Organizirali smo tudi srečanje Železarna Štore — Cinkarna.

V vseh športih so gostje športno dominirali razen v namiznem tenisu. V prihodnje se moramo potruditi, da bomo bolj enakovredno nastopili proti tako močnemu nasprotniku kot je Železarna.

Sodelovali smo na turnirjih v košarki v okviru občine Celje. Na Petričku je bilo organizirano srečanje mladih iz občine Celje. Pobu-

Literarni kotichek

Življenje

Sobota — ena izmed mnogih.
Dekle vsa v belem,
fant v črnini,
nestrpna sta v pričakovanju.

Besede — lepega pomena,
čestitke — zgubljene že fraze.
Sobota ena izmed mnogih.

Na valčke, polke vse vrtil se
z nevesto plesati želi vse.
Že v ponedeljek par si izmed mnogih;
živiš, kar nudi ti življenje.

Biti zdravljen alkoholik ni sramota

Od časa do časa zasledimo v naših časopisih članek o bolezni, ki se vse pogosteje pojavlja med našim prebivalstvom, bolezen, imenovana alkoholizem. Vendar pa bralec ob prebiranju takih člankov le z nerazumevanjem zmaja z glavo ali pa napravi le šaljivo opazko na račun alkoholikov in abstinentov in o tem ne razmišlja več. Sele, ko se pojavijo problemi in težave, katerim pogosto botruje alkohol, se marsikdo le malo bolj zamisli.

Zastrašujoča je številka, ki nam pove, da v Jugoslaviji živi okoli 900.000 alkoholikov (od tega jih je kar 80.000 v Sloveniji) in če to številko pomnožimo s tri, se število ljudi, ki trpi zaradi alkoholizma zelo dvigne. Prekomerno uživanje alkoholnih pijač, ki ima tako močan vpliv na družino in družbo je torej socialna bolezen in ne negativen pojav sodobne družbe, kot velikokrat slišimo od ljudi, ki ne vedo, kaj je alkoholizem.

Alkoholik ali kakor ga imenuje okolica »kroničen pijanec«, je človek, čigar zdravje, tako telesno kakor tudi duševno, je izpostavljeno raznim boleznim, ki imajo pogosto tudi hude posledice za posamezne organe (jetra, ledvice, želodec...). Njegova želja po alkoholu je velikokrat pogojena že iz mladosti. O pričetku alkoholizma kot bolezni lahko govorimo, ko začne piti na skrivaj, alkohol mu pomeni več kakor le pozabo, pomeni mu neko zasvojenost. Ob vsaki najmanjši težavi, ob nezadovoljstvu v družini ali poklicu, ob neuspehih, vse to so vzroki, da išče izhod v pijači. Sčasoma mu to preide v navado, ki jo je brez strokovne (zdravniške) pomoči zelo težko odpraviti, ker je globoko ukoreninjena v človeku.

Tak človek zanemarja hrano, nadomešča jo za alkoholom in tako mu prične pešati zdravje. Vse to pa ima za posledico tudi zmanjšano delovno zmožnost, možnost nesreče pri delu se zelo poveča. Ko pa postane vse skupaj le prehudo, ko so znaki bolezni že zelo vidni, pošljemo takega človeka na zdravljenje, ki pa nikakor ni poceni, zato pa nujno potrebno in le v nekaterih primerih tudi uspešno.

Kot preventivo, da do te bolezni ne bi prišlo, pa seveda nismo nič naredili. Če pride alkoholik z zdravljenja osveščen, ker je spoznal kaj alkoholizem pomeni, spoznal je njegove posledice in obljubil sebi in družbi, ki mu je omogočila zdravljenje, da bo ostal abstinent do konca, smo lahko le zadovoljni. Vendar pa tak zdravljen alkoholik ne sme nikoli več popiti niti kaplje alkohola (tudi pivo GREN vsebuje 2 % alkohola, čeprav nam reklama pove, da je to brezalkoholno pivo), če želi preprečiti ponovitev alkoholizma in vseh njegovih posledic. Pri njegovi rehabilitaciji mu moramo vsi pomagati, kajti le tako bo lahko postal spet eden izmed nas. Če javno in povsod vedno prizna, da je zdravljen alkoholik, je to priznanje za nas, (Nadaljevanje na 6. strani)

Na drugi kontinent - v Afriko

(Nadaljevanje s 4. strani)

maroško mesto Casablanca. Letalo je zavilo proti Marrakechu. Obetal se nam je čudovit razgled, pokrajina pod nami je spreminjala svojo podobo. Vide-li smo nizko gričevje in nerodovitno zemljo, neporaslo, le ob

manjših rekah je bilo nekaj zelenega. Spoznali smo vso razsežnost Afrike. Kamor smo pogledali, povsod so bile ogromne površine, precej neizkoriščene.

Gričevje je postajalo vse višje in pred nami se je raztezal Srednji Atlas. Gore so bile videti puste, temnorjave in brez sne-

Tekoči račun pri Jugobanki

(Nadaljevanje z 2. strani)

ter tu in tam povzročilo pomisleke proti poslovanju s tekočimi računi.

Tako se je na primer, večkrat pripetilo, da je lastnik tekočega računa napačno izpolnil ček ali pa banki otežkočil delo, ker je nepravilno izpolnjen ček uničil, namesto, da bi ga vrnil banki. Kako slabo so nekateri poznali prednosti čeka, je bilo še posebej očitno, ko so ček uporabljali le za dvig gotovine, ne pa za tekoče poravnave računov, čemur je pravzaprav namenjen.

Priznati pa je treba, da zavirajo poslovanje s čeki vse organizacije združenega dela, ki oklevajo pri sprejemanju čekov.

Žal se to dogaja kljub temu, da je v Jugoslaviji ček z zakonom določeno plačilno sredstvo in smo ena redkih držav, kjer banka izda lastniku tekočega računa čekovno karto s trajno veljavo že takoj na samem začetku in s tem seveda vse breme tveganja prevzame na sebe.

Prav gotovo pa so prednosti in značilnosti tekočega računa danes med ljudmi že bolj znane. To lahko sklepamo tudi zato, ker se vedno več ljudi odloča za brezgotovinsko plačevanje s čeki. Ni nobenega dvoma, da bo tudi pri nas, ne le drugod, čas pokazal, da čeki dobivajo svoj pomen, kot ga takšna zvrst bančnega servisa tudi zasluži.

Novosti iz naše
KNJIŽNICE

Knjige:

Tomšič: Nemško — slovenski slovar
DIN Taschenbuch 26, 53, 54
Bertin: Principles and Practice of x-ray Spectrometric Analysis
Savnik: Tehniško risanje
Kraut: Strojniški priročnik

Priročniki:

Gradbene norme — GIPOS
Navodila o vsebini investicijske tehniške dokumentacije
Frimerman: Samoupravni poštni akti
Ustava SFRJ in SRS v eni knjiznici
Zakon o združenem delu
Oblak — Lukič: Nevarne snovi

Revije naročene za leto 1977

Inozemske:

Alluminium
American Dyestuff Reporter
Analytical Chemistry
Anzeiger für Sch. und Pflanzenschutz
Aufbereitungs technik
Bander Bleche Rohre
British Printer
Brown Boveri Mitteilungen
Chemische industrie
Chemie Ingenieur Technik
Chemische Rundschau
Chemiker Zeitung
Cvetnye Metall
Deutsche Gärtner Börse
Der Druckspiegel
Deutsche Gartenbau
Erzmetall

ETZ — Elektrotech. zeitschrift A
ETZ — Elektrotech. zeitschrift B
Europa Chemie
ECN European Chemical News
Fachberichte für Oberflächentechnik
Farbe und Lack
Forderen und Heben
Galvane
Galvanotechnik
Garten Center International
Industrial Minerals
IAMI — Iron age metalworking international
Journal of Chromatography
Journal of Metals
Konstruktion im maschinen, apparate und geratebau
Lakokrassočnie materiali i ih primenienie
Lea and Zinc Statistics
Das Leder
Melliand Textilberichte international
Metall
Montanwissenschaftliche Literaturberichte
Nachrichtenblatt des deutschen pflanzenschutzdienstes
Offsetpraxis
Papier und druck
Phytopathology
Pigment & Resin Technology
Poligrafija
Der Polygraph
Printing abstracts
Power Engineering
Process engineering
Rudy i metale niezelazne
Spectrochimica Acta
VDI — Zeitschrift
ZB — zierpflanzenbau mit internationaler gartenbautechnik
Zinc abstracts
»ZI« — Ziegel industrie

Domače — jugoslovanske revije:

Agrohemija
Automatika
Bančni vestnik
Biljna zaštita
Direktor
Družbeni razvoj SR Slovenije
EKOS (mineralna dubriva i sredstva za zaštitu bilja)
Elektrotehniški vestnik
Glasnik poljoprivredne proizvodnje, prerade i plasmana
Gospodarski list
Hemijska industrija
Informacije o knjigovodstvu in stroki
Indeks mesečni pregled gospodarske statistike SFR Jugoslavije
Informatika
Informativni bilten — obavijesti s tržišta kretanja cena zalihe mater. it novine
Jugoslavenska i inostrana dokumentacija zašcite na radu
Jugoslavensko prenalazaštvo
Jugoslavensko vočarstvo
Jugoslavenski privrednik
Kemija u industriji
Kmečki glas
Knjigovodstvo
Koža i obuća
Marketing
Moj mali svet

(se nadaljuje)

CINKARNAR 5

Začetek gledališke sezone v Celju

Slovensko ljudsko gledališče Celje je v režiji Francija Križaja uprizorilo prvo letošnjo predstavo, satirično komedijo popularnega mariborskega dramatika Toneta Partljiča OSKUBITE JASTREBA. Prav zanimivo je, da je to delo doživelo istočasno dvojno krstno predstavo, igrajo jo namreč tudi v Mariboru, kar je razumljivo. Skupna predstava je rezultat takojšnjega pristopa k uresničevanju samoupravnega sporazuma, ki sta ga podpirali obe gledališki hiši. Po tem sporazumu, gre namreč za tesno medsebojno sodelovanje, naj bi se izmenjavale tako predstave kot igralci, končni projekt bi bila predstava, pri kateri bi sodelovali tako celjski kot mariborski igralci, v kratkem pa bomo v samem Celju primerjali celjsko uprizoritev Partljiča z mariborsko predstavo, v Mariboru pa svojo s celjsko. Partljič se tudi v tem delu, tako kot v komediji »Ščuke pa ni«, naslanja na Cankarjeva dela. Ozadje »Jastreba« so Cankarjevi »Hlapci«. Za moto si je avtor vzel citat iz te drame: »Oskubite jastreba, v goloba se le ne bo spremenil!« Skušaj odgovoriti, kaj se je pravzaprav zgodilo z glavnim junakom Jermanom, ki ga Cankar (po zmagi klerikalne stranke v Hlapcih) pošlje učiteljevat v odročni kraj Goličavo. Partljič se vsekozi sprašuje, kakšen junak

je Jerman, ki se tako kapitulantsko umakne, boj za napredno stvar pa prepusti drugim, konkretno kovaču Kalandru. Partljiču, ki je postavil na oder vse tiste prizore, o katerih v Hlapcih samo govorijo (večerjo pri župniku, zarota proti Jermanovemu zborovanju in pa samo Goličava ne kaže tako pusto življenje na Goličavi) pa se Jermanovi učiteljski kolegi, ki ga obiščejo na Goličavi, najdejo tudi tukaj prostor za veselico. Vse je ena sama veselica: zmaga klerikalne stranke, prehod iz enega tabora v drugega, Jermanov odhod na Goličavo, vse je priložnost za veseljačenje, za potiskanje človečnosti iz že tako izpraznjenih poti medčloveških odnosov, kjer vlada samo še hinavščina in petolizništvo, samozadovoljstvo potrošniške mentalitete.

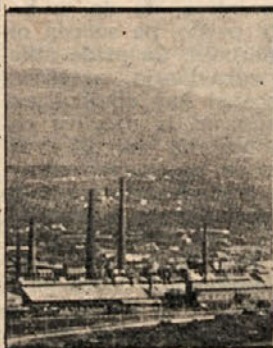
Pred Novim letom bo že druga krstna uprizoritev slovenskega dela. Uprizoritev pesniške drame Rudija Šeliga »Carovnica iz Zgornje Davče«, ki jo bo pripravil režiser Dušan Jovanović. Nato pa Puccinijeva opera »Tosca«, prvkrat pri nas — ali celo nasploh — na odru dramskega gledališča! Vmes pa še predstava za mladino MEH ZA SMEH, uprizoritev župančičeve otroške poezije, pripravljeno za praznovanje 100-letnice pesnikovega rojstva.

J. Ž.

Sem vse poizkusil, a ni haska.

Skandinavska križanka

	DELJIK	SOVETSKA REP. OB. BALTIKU	MORSKO VOZILO	JOŽE NEMEC	BIVSI ZUN. MIN. RANGITE	SESTAVIL LITPOŠEK FRANC
						PAPIR ZA KOPITE
	MOŠKO IME					
	21 in 5 ČRKA			EDI NOVAK FILMSKO PRIZNANJE		
	JAPONSKO IME					
OGATIKOV MONO-OKSID		BESEDA IZ NAB. PREDSEB. ČDSVCC			VEZNIK PLEN	
TEHNIČNE NOVOSTI				EPIDE MITA V SREDN.		
WIFRODNI DOKONEK		IRENA JAREM TVEJ BESEDA		IZRA- ELSKI MINISTAR		
KEMIJSKI ELEMENT KALIJ	VEK ROMANSKA POKRAJ.			ROBIDIJ		
LIGANDNA PREDSEB. (IDI)					JAPONSKO OTOK	
CIGANI						
OZNAKA NI ZDZE- MSKE		KALIJ KATODNI DEL SNOLI				
PRVI ČLOVEK						
MCC	OČE FILMSKI IGRALEC (DANICA)					
PRESTOL				LETALA TRI TOUL NITRO	ARABSKA BESEDA	
RVSKO IME						LOTZE UMEK
VZKLIK		LOM NA FLYTO ČISTILNO SREDSTVO				
VIŠINSKI SVET						VODNAR OTO
DUŠIK	SOVETSKA LETALNA BANKA		KISIK EDI DORN		ŽRVIV VEZNIK	
RUDA ZA TOL. IZYOONIA TROL						KAZA- LNI ZAMEK
KREDAVA BANKA		EKSPLOZ. SREDSTVO				

Biti zdravljen alkoholik ni sramota

(Nadaljevanje s 5. strani)

tiste, ki smo ga poslali na zdravljenje, zato jih tudi družba mora priznati in jim pomagati.

Ta uvod je bil potreben, da vam vsaj malo osvetlimo pojav alkoholizma, ki je na žalost zelo pogost tudi pri nas v Cinkarni. Dne 25. marca praznuje naša skupina zdravljenih alkoholikov leto svojega delovanja. Marsikdo med vami tega gotovo še ne ve, zato vam bom z nekaj besedami pojasnila in predstavila delovanje skupine zdravljenih alkoholikov. Ze ob ustanovitvi je bilo poudarjeno, da bi se sestankov naše skupine (do decembra 1976 smo se imenovali klub zdravljenih alkoholikov, ker pa je bilo združenje klubov zdravljenih alkoholikov razpuščeno in je vse skupaj prešlo v roke zdravstvu, se imenujemo terapevtska skupina zdravljenih alkoholikov) občasno udeleževali tudi naši vodilni delavci, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, obratovodje in mojstri, vendar pa nas do danes ni obiskal še nihče. Prepuščeni smo sami sebi, nikjer nimamo nobene podpore in opažamo, da se ta nezainteresiranost naše delovne organizacije za probleme, ki

nastajajo znotraj nje opazi tudi pri naših članih. Dovolj zgovoren je že podatek, da od 19 do sedaj registriranih zdravljenih alkoholikov, redno prihaja na naše sestanke le sedem do osem članov. Vedimo torej, da tako ne bo več dolgo. Med nami jih je še veliko, ki so nujno potrebni zdravljenja, vendar pa ostajajo v ozadju, imajo podporo povsod, tudi neopravičene izostanke in bolniške, pa ni nikogar, ki bi se zavzel za takega človeka in ga pripravil, da bi odšel na zdravljenje.

Biti zdravljen alkoholik ni sramota, če to sam javno in povsod prizna, sramota je skrivati pred sabo in pred drugimi svojo odvisnost od alkohola, delati škodo sebi in družbi.

Se veliko bi lahko napisala, vendar pa naj bo to le uvod v problem, ki tare današnjo družbo in seveda nas same. Nujno potrebno bi nam bilo kratko, toda strokovno pripravljeno, predavanje o bolezni, imenovani alkoholizem, ki pa ga žal še nismo in ne moremo pripraviti. Zakaj?

Helena Zagvozda